

В.М. Клещикова-Матвєєва
Klieshchykova-Matvieieva, V.M.

Інформаційно-роз'яснювальна робота державної служби зайнятості на сучасному етапі

Present-Day Information and Awareness Activities of the State Employment Service

Інформаційно-роз'яснювальну діяльність державна служба зайнятості активно й цілеспрямовано здійснює протягом двох десятиліть. Цей напрям роботи – представлення розгалуженої соціальної установи, що виконує важливі функції у суспільстві, цьому самому суспільству та різним групам громадськості передусім із використанням ЗМІ – розвивався разом із самою установою та системою вітчизняних державних PR взагалі.

За час, що минув, неодноразово відбувалися суттєві законодавчі зміни, які визначають та регулюють діяльність державної служби зайнятості, змінювалися “правила гри” на ринку праці, розвивалися традиційні форми роботи й комунікаційні засоби та з'являлися нові разом із новими можливостями інформаційного суспільства, що продовжує стрімко розвиватися.

Одна із найважливіших рис ефективної інформаційної роботи установи – це її інформаційна мобільність, здатність оперативно реагувати на виклики часу, розставляти потрібні тематичні акценти, спрямовувати відповідні інформаційні потоки на певні групи громадян – клієнтів або ж потенційних клієнтів, які потребують чи потребуватимуть допомоги.

Так, соціальні послуги служби зайнятості вимушеним переселенцям із тимчасово окупованих територій та регіонів проведення АТО – це найгарячіша тема уже півроку поспіль.

Із метою інформування громадян, які переміщуються з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції в інші регіони України, державною службою зайнятості організовано відповідну інформаційно-роз'яснювальну роботу, узагальнений моніторинг якої щотижня виконується відділом зв'язків із громадськістю та ЗМІ у загальнодержавному та регіональному розрізі.

Інформація про соціальні послуги служби зайнятості для переселенців розміщується у ЗМІ: на радіо, телебаченні, у друкованих виданнях, на інтернет-ресурсах, у т.ч. на інтернет-порталі державної служби зайнятості та регіональних інтернет-сторінках, у газетах, які видають регіональні центри зайнятості. Представники ДЦЗ та регіональних ЦЗ беруть участь у теле- і радіопрограмах, надають коментарі для телебачення, радіо, друкованих ЗМІ.

Клещикова-Матвєєва Валентина Миколаївна, *начальник відділу зв'язків з громадськістю та ЗМІ Державного центру зайнятості (Київ)*.

Klieshchykova-Matvieieva, Valentyna Mykolaivna, Director, Communications Department, State Employment Centre (Kyiv).

© Клещикова-Матвєєва В.М., 2014

© Klieshchykova-Matvieieva, V.M., 2014

У червні та липні 2014 р. на каналах новин (“5 канал”, “Еспресо TV”, “24 канал”) безкоштовно розміщувався рухомий рядок щодо послуг служби зайнятості для переселенців. Цей рядок також озвучувався ведучими телеканалу “112 Україна”.

Банер державної служби зайнятості з переходом на інтернет-портал служби – www.dcz.gov.ua – у липні 2014 р. розміщено на інтернет-ресурсі для переселенців (<http://vpo.gov.ua>), створеного Мінрегіоном. На головній сторінці інформаційного ресурсу – <http://vpo.gov.ua> – поруч з банерами Урядового порталу, Верховної Ради України тощо розташований банер, після натискання на який відбувається перехід на головну сторінку веб-порталу державної служби зайнятості, де розміщено інформацію для громадян, які перемістилися з АР Крим, Севастополя та східних регіонів України, про послуги служби зайнятості та умови їх отримання, а також банер інтернет-ресурсу ДСЗ “Труд” (www.trud.gov.ua), що містить базу актуальних вакансій державної служби зайнятості, яка оновлюється щодня. І навпаки, – у нижній частині головної сторінки інтернет-порталу служби зайнятості www.dcz.gov.ua розміщено банер з переходом на інформаційний ресурс для переселенців (<http://vpo.gov.ua>).

На замовлення Державного центру зайнятості у форматі соціальної реклами виготовлені відеоролик “До уваги переселенців!” та аудіоролик аналогічного інформаційного спрямування. Обласними центрами зайнятості з серпня розпочато активну трансляцію: вищезазначеного відеоролика – на регіональних та місцевих телеканалах, аудіоролика – на радіоканалах.

У серпні–вересні 2014 р. відеоролик безкоштовно демонстрували на п'яти центральних телеканалах: “5 канал”, “Еспресо TV”, “24 канал”, “UBR”, “ТОНІС”. А на семи радіоканалах радіогрупи “UMH” (“Super Radio”; “Europa Plus”; “Авторадіо”; “Ретро ФМ”; “Наше радіо”; “Джем ФМ”; “Голос Столиці”; “Lounge FM”) протягом вересня транслювався аудіоролик. Національна радіокомпанія України безкоштовно передавала аудіоролик на Першому каналі Українського радіо у вересні–жовтні 2014 р. Протягом останньої декади вересня за сприяння Департаменту суспільних комунікацій Київської міськдержадміністрації відеоролик кілька разів на день показували на 35 проекторах на шести станціях КП “Київський метрополітен”.

Організації безкоштовних трансляцій на радіо і телебаченні та показів у метро сприяло отримання Державним центром зайнятості висновку Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення щодо віднесення відеоролика та аудіоролика “До уваги переселенців!” до соціальної реклами із можливістю відповідного використання в ефірі вітчизняних телерадіокомпаній.

Відеоролик розміщено на інтернет-порталі ДСЗ та у мережі YouTube, а також на інших веб-сайтах, у т.ч. – органів виконавчої влади на регіональному та місцевому рівнях. Окрім того, його широко використовують центри зайнятості під час проведення інформаційних заходів для вимушених переселенців (заходи з використанням мобільних центрів зайнятості, семінари, ярмарки вакансій тощо).

Державним центром зайнятості розроблено текст інформаційної брошури (з урахуванням останніх урядових рішень з питань соціального захисту переселенців) та передано регіональним центрам зайнятості для широкого використання в інформаційно-роз'яснювальній роботі з внутрішньо переміщеними особами.

У рамках забезпечення відповідної інформаційно-роз'яснювальної роботи у 135 ЗМІ розіслано прес-реліз із зверненням Державного центру зайнятості до засобів масової інформації щодо сприяння розміщенню інформації правового характеру для осіб, які перемістилися з тимчасово окупованої території та районів проведення АТО.

Пам'ятаючи про такий відомий у PR-діяльності прийом, як використання будь-яких інформаційних приводів для донесення власної позиції установи з того чи іншого питання чи певних важливих інформаційних постулатів, пов'язаних з її діяльністю, керівники та фахівці служби зайнятості, спілкуючись зі ЗМІ, постійно наголошують, що відповідно до чинного законодавства будь-який громадянин України може звертатися до будь-якого зручного для його відвідування центру зайнятості по всій території держави та отримати весь комплекс потрібних соціальних послуг, пов'язаних із працевлаштуванням, а за наявності визначених законодавством підстав та пред'явлення необхідних документів – бути зареєстрованим як безробітний та одержати належне матеріальне забезпечення на випадок безробіття.

Це постійне, т.зв. фонове, базисне інформування, оскільки саме ці законодавчі норми, що набули чинності з 1 січня 2013 р., уможливають надання послуг службою зайнятості та статусу безробітного тим, хто звертається, незалежно від місця реєстрації та фактичного проживання, зокрема й вимушеним переселенцям.

До речі, питаннями пошуку роботи за сприяння служби зайнятості, отримання статусу безробітного, особливостями нарахування допомоги по безробіттю, мінімальним та максимальним її розмірами завжди цікавляться ЗМІ, а також окремі громадяни, які телефонують під час прямих теле- та радіоэфірів, пишуть листи із запитаннями до друкованих періодичних видань. Отже, таку інформацію, обов'язково розміщену на веб-сайті установи та її регіональних підрозділів на постійній основі, слід час від часу повторювати у ЗМІ й для ЗМІ. Йдеться про затребувану громадськістю інформацію, що потребує постійного нагадування – у стислій або більш розгорнутій формі, залежно від конкретної інформаційної ситуації.

Це також стосується основних послуг, які надає служба зайнятості, та їхньої специфіки, а саме: професійного навчання, зокрема видачі ваучерів на перенавчання і підвищення кваліфікації особам категорії "45+"; професійної орієнтації, передусім учнівської молоді; сприяння у започаткуванні власної справи; послуг служби зайнятості роботодавцям.

В умовах оптимізації видатків страхових фондів особливої актуальності набуває пошук і використання безкоштовних, про які йшлося вище, та маловитратних форм інформаційної роботи.

Так, Державним центром зайнятості було виготовлено інформаційні постери (стікери) про послуги служби зайнятості з пошуку роботи та підбору працівників, 8 тис. примірників передано Укрзалізниці для безкоштовного розміщення у вагонах поїздів, а 48 тис. – регіональним центрам зайнятості (по 2 тис. стікерів на регіон) для розміщення у публічних місцях (транспортних засобах – автобусах, тролейбусах, маршрутках, на зупинках громадського транспорту, залізничних та автовокзалах, місцевих дошках оголошень, у ліфтах тощо).

Популяризація у ЗМІ найкращого досвіду та розкриття діяльності установи через позитивні приклади та історії успіху конкретних людей – одне із завдань, що реалізують підрозділи державної служби зайнятості, які відповідають за зв'язки з громадськістю та ЗМІ. Будь-яка інформація, подана у засобах масової інформації через особистісний компонент, через історію успіху та реальної допомоги, зачіпає читача, радіослухача або телеглядача, примушує співпереживати, викликає бажання скористатися послугами установи у власній життєвій ситуації.

Такий формат на сьогодні досить популярний у ЗМІ. Так, телевізійний або радіосюжет, поданий крізь призму типових або, навпаки, надзвичайних проблем конкретної людини, краще запам'ятовується, сприяє зворотному зв'язку (обговорення на сайтах, дзвінки з пропозиціями допомоги тощо), спонукає до дій посадовців та представників громадськості, спроможних вплинути на ситуацію.

Згадаймо також численні телевізійні ток-шоу, де обговорюються різноманітні моральні та соціальні аспекти людського буття через конкретних людей, запрошених до розмови, котрі можуть репрезентувати діаметрально протилежні позиції та ролі – "героїв", "рятівників", "постраждалих" і навіть "негідників".

Використання можливостей Інтернету та соціальних мереж також набуло неабиякої популярності.

Протягом останнього часу ДЦЗ започаткував на своєму сайті нові підрубрики: у рубриці "Прес-центр" – "Соціальна реклама", "Ми працюємо, щоб працювали Ви!", у рубриці "Фотогалерея" – "Мобільні центри зайнятості працюють по всій Україні".

Підрубрика "Ми працюємо, щоб працювали Ви!" фактично є своєрідним демонстраційним інтернет-майданчиком кращого досвіду державної служби зайнятості – передусім через історії вдалого працевлаштування в різних куточках нашої країни тих колишніх кримчан та мешканців східних регіонів, хто вимушено втратив домівок і заробіток. Чимало подібних прикладів містять і щоденно оновлювані підрубрики "Новини" та "Огляд ЗМІ".

Деякі з цих історій уже стали мало не хрестоматійними, як, приміром, історія колишньої жительки Лисичанська, що на Луганщині, пані Галини, разом з дочкою успішно працевлаштованої в Рівному. "Бандерівці" стали для мене найріднішими людьми!" – це висловлювання як квінтесенція особистого хепі-енду однієї родини зі Сходу, яка побажала залишитися на Рівненщині назавжди, разом з історією самої родини обійшло чимало електронних і друкованих видань – місцевих, регіональних та центральних, зокрема було надруковане в газеті "Урядовий кур'єр", розміщене в новинах на порталі www.meta.ua та ін.

Актуальні відеоматеріали щодо діяльності державної служби зайнятості викладено у мережі YouTube. Передусім це відеоролики у форматі соціальної реклами, створені на замовлення Державного центру зайнятості протягом останнього десятиріччя, які зберігають свою актуальність, а також

окремі телепрограми (про послуги державної служби зайнятості, профорієнтаційного спрямування – про ті чи інші затребувані на ринку праці професії, фрагменти прес-конференцій тощо) та уривки з них.

З метою наочної демонстрації послуг, які надаються незайнятому населенню та роботодавцям, у мережі YouTube викладено своєрідну відеоінструкцію “Порядок реєстрації в службі зайнятості”, зроблену на замовлення Київського міського центру зайнятості. У планах Київського МЦЗ – створення до кінця 2014 р. відеоматеріалів з конкретними алгоритмами дій за темами: “Компенсація єдиного соціального внеску (ЄСВ) роботодавцю”, “Сприяння у відкритті власної справи”, “Отримання ваучера на безкоштовну освіту для 45-річних”, “Профорієнтаційні послуги для школярів”.

Покращенню інформаційно-роз'яснювальної роботи сприяла й актуалізація інтернет-ресурсів державної служби зайнятості. Згадаймо: Державний центр зайнятості опікується трьома власними інтернет-порталами – це офіційний веб-портал державної служби зайнятості (www.dcz.gov.ua); інтернет-ресурс ДСЗ “Труд” (www.trud.gov.ua), що містить щоденно оновлювані бази вакансій та резюме, оголошення, корисні поради, юридичні консультації тощо для шукачів роботи і роботодавців, цікаві факти, тестування та ін.

На головній сторінці інтернет-ресурсу “Безмежні можливості для людей з обмеженими можливостями. Працевлаштування людей з інвалідністю” (www.intrud.gov.ua) представлено найяскравіші історії успіху мужніх та сильних духом людей, котрі попри всі випробування долі змогли стати успішними у своєму трудовому житті, – з характерними назвами,

кожна з яких сприймається як слоган: “Повірити в себе, щоб у тебе повірили інші”, “Фах, досвід та бажання – формула успіху, що діє попри інвалідність”, “Людина з інвалідністю – коваль свого професійного щастя”. Такі історії, безперечно, надихатимуть інших на пошуки свого місця в соціумі попри несприятливі життєві обставини.

З квітня 2014 р. узагальнення та організацію розміщення інформації на всіх інтернет-ресурсах державної служби зайнятості здійснює відділ зв'язків з громадськістю та ЗМІ Державного центру зайнятості. Перепідпорядкування координації інформаційного наповнення інтернет-порталів ДСЗ PR-підрозділу установи, що відповідає світовій практиці в галузі інформування громадськості, дало змогу покращити цю роботу, зробило її органічною частиною інформаційної політики служби зайнятості.

Зосередження в одному підрозділі всіх комунікаційних засобів і джерел інформування забезпечує комплексність інформаційно-роз'яснювальної діяльності установи та сприяє поліпшенню якості висвітлення певних подій та проблем.

Одним із основних завдань інформаційно-роз'яснювальної роботи ДСЗ на сучасному етапі є популяризація діяльності служби зайнятості як дієвої соціальної установи, яка на засадах соціального страхування, надаючи безкоштовні послуги з працевлаштування громадян та підбору персоналу для роботодавців, виконує роль посередника на ринку праці від імені держави, а також забезпечує надання передбачених чинним законодавством соціальних гарантій у разі втрати роботи.

Стаття надійшла 24.10.2014

А.В. Цілина

Tsilyna, A.V.

Форми та методи підвищення конкурентоздатності та професійної успішності людини на ринку праці (на прикладі Полтавської обласної служби зайнятості)

Forms and Methods of Enhancing Competitiveness and Career Success in the Labour Market (the Example of Poltava Oblast Employment Service)

Важливим орієнтиром державного регулювання гармонійної інтеграції економіки країни в глобальне економічне середовище стає підвищення національної конкурентоспроможності. Своєчасне реагування на технічні, економічні, інформаційні зміни, що відбуваються у світі на рівні підприємств і на рівні країн, забезпечує підтримання конкурентних переваг держави, яка гарантує можливість виробляти товари та послуги, що задовольняють потреби світового ринку.

Цілина Алла Володимирівна, начальник відділу організації профнавчання Полтавського обласного центру зайнятості (Полтава).

Tsilyna, Alla Volodymyrivna, Head, Skills Training Dept., Poltava Oblast Employment Centre (Poltava).

© Цілина А.В., 2014

© Tsilyna, A.V., 2014

Реалізація таких товарів і послуг покращує стан економіки країни та підвищує доходи її громадян.

Подолання наслідків кризових явищ в економіці, підвищення продуктивності праці істотно залежить від конкурентоспроможності працівників, їх рівня освіти, кваліфікації, готовності застосувати у професійній діяльності інноваційні виробничі технології тощо. Тому ринкові відносини діалектично позначаються на процесах працевлаштування кваліфікованих робітників та спеціалістів і на відтворенні робочої сили.

Останнім часом в Україні, як і у світі, постійно зростає значимість навчання дорослих. Практично нема країни, яка б не завдячувала такому навчанню своїм технологічним, соціально-економічним, культурним прогресом і не пов'язувала б з ним своє майбутнє. Край важлива роль відводиться цим питанням у прогнозах соціального розвитку.